

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-590552-XVIII/09/ST

RPO-635788-XVIII/09/ST

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, 1. X. 2010

Pan
Bogdan Klich
Minister Obrony Narodowej

WARSZAWA

Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Obywatelskich w toku realizacji ustawowych kompetencji, badał tryb i sposób oraz warunki normatywne funkcjonowania patroli rozminowania.

Asumpt do podjęcia czynności przez Rzecznika Praw Obywatelskich w tej materii, stanowiło m.in. zdarzenia zaistniałe w dniu 27 maja 2008 roku w . G. w postaci eksplozji materiałów wybuchowych zagrażających życiu lub zdrowiu wielu osób zaistniałej na terenie Parku Sprzętu Technicznego Oddziału Specjalnego Żandarmerii Wojskowej usytuowanego na terenie 6 batalionu powietrzno-desantowego w G.

W toku prowadzonych działań ustalono, iż art.25 b ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 67 poz.679 z późn. zm.) stanowi, że Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej mogą być użyte do oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego.

Art. 25c powyższej ustawy dodany z dniem 1 lipca 2004r. przez art.13 ustawy z dnia 29 października 2003r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003r. Nr 210, poz. 2036) zawiera delegację dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia, które określić miało szczegółowe warunki oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych, a w szczególności tryb zgłaszania i zabezpieczenia tych materiałów, w tym sposób i zakres udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w realizacji czynności,

o których mowa w art. 25b, oraz warunki wyznaczania miejsc przeznaczonych do niszczenia materiałów wybuchowych i niebezpiecznych.

Pomimo rozpoczęcia pierwszych prac nad w/w rozporządzeniem w 2003r. do chwili obecnej nie wydano aktu o mocy powszechnie obowiązującej, który regulowałby w/w kwestie. Także, pomimo upływu dwóch lat od zdarzenia zaistniałego w G., które jak wydaje się, w oczywisty sposób unaocznilo potrzebę normatywnego uregulowania kwestii warunków wyznaczania miejsc przeznaczonych do przechowywania i niszczenia materiałów wybuchowych i niebezpiecznych Rada Ministrów nie wydała rozporządzenia, a tym samym nie zrealizowała upoważnienia zawartego w art.25 c ustawy.

Brak przepisów o mocy powszechnie obowiązującej, które w sposób szczegółowy regulowałyby kwestię oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych należy ocenić negatywnie. Obecnie bowiem te istotne kwestie są regulowane w drodze wytycznych, instrukcji, czy rozkazów. Jak wykazało postępowanie przeprowadzone przez Wojskową Prokuraturę Garnizonową w K. w sprawie o sygn. którego przedmiot stanowiła eksplozja w jednostce w G. ustalenie aktualnie obowiązującego stanu w tej materii budzi szereg wątpliwości, (zwłaszcza na tle instrukcji „Oczyszczanie terenów z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych - Inż. 387/75, która do użytku została wprowadzona z dniem 1 stycznia 1976 r. Zarządzeniem Nr 23 Inż. przez Szefa Wojsk Inżynieryjnych).

Następstwem opisanego aktualnego stanu prawnego w zakresie warunków oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej jest to, iż obecnie w istocie nie ma żadnego powszechnie obowiązującego aktu normującego działalność patroli rozminowania.

Być może bezpośrednim skutkiem tego stanu było m.in. składowanie materiałów wybuchowych (kilkadziesiąt pocisków artyleryjskich kal. 76 mmm do 120 mmm, granaty moździerzowe, głowica pocisku raketowego Wurfgranate kalibru 150 mm) w jednostce wojskowej w G. w odległości ok. kilkuset metrów od osiedla mieszkaniowego.

Wykonanie upoważnienia ustawowego w tym kontekście jest więc niezbędne dla zapewnienia ochrony tak podstawowych wartości jak życie i zdrowie obywateli.

Wobec powyższego na podstawie art. 16 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001r., Nr 14 poz.147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra o podjęcie działań w celu doprowadzenia do wykonania omawianego upoważnienia ustawowego.

Łączę wyprosy sromdly

Jana Jipou